

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Комисия по регионално развитие

2.3.2010

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ

относно постигането на икономическо, социално и териториално
сближаване – задължително условие за глобална конкурентоспособност?

Комисия по регионално развитие

Докладчик: Petru Constantin Luhan

Въведение

Целта на настоящия работен документ е да се представи обща информация за бъдещ доклад, озаглавен „Постигането на икономическо, социално и териториално сближаване – задължително условие за глобална конкурентоспособност?“. Документът също така ще обясни методологията, която ще се използва при изготвянето на доклада, и основните въпроси, на които според докладчика трябва да се даде отговор. Той ще включва основните аспекти, които ще бъдат представени и анализирани в проектодоклада.

Докладът ще постави начало на дебата в Парламента относно ръководните принципи на бъдещето на политиката на сближаване, нейното съдържание и формата, в която икономическото, социалното и териториалното сближаване може да подкрепи целите на „ЕС 2020“.

Като счита, че заглавието на доклада позволява подход с широк обхват, докладчикът иска да поясни два важни аспекта на доклада:

- целта му ще бъде да анализира перспективите за конкурентен икономически растеж за ЕС на световно равнище;
- анализът ще се съсредоточи върху две области, а именно икономическата конкуренция и инфраструктурата, и ще отдели особено внимание на дванадесетте най-нови държави-членки.

Цели на доклада

Докладът ще бъде внесен в съответствие с целите и условията за изпълнение на Парламента по отношение на неговите дейности за седмия парламентарен мандат. Озаглавен „Постигането на икономическо, социално и териториално сближаване – задължително условие за глобална конкурентоспособност?“, той ще бъде изготвен от комисията по регионално развитие, ще бъде незаконодателен по характер и ще бъде изготвен и представен на комисията от назначения докладчик.

В настоящата среда на икономическа криза, глобализация, предизвикателства, свързани с управлението на възникващи на национално и регионално равнище ситуации, и необходимост от подготвяне на новия програмен период на равнище ЕС, започващ през 2014 г., това, което е необходимо, е специфичен анализ, чиято цел е да установи какви линии на поведение трябва да се следват, ако Съюзът иска да постигне конкурентен икономически растеж на световно равнище.

Докладът ще предложи да се проучи с помощта на какви мерки и на каква основа политиката на сближаване на Съюза в своите три области (икономическо, социално и териториално) може да допринесе за постигането на европейска икономика, конкурентна в световен мащаб.

Той също така ще се опита да идентифицира ефективни и подходящи средства за установяване на съдържанието на политиката на сближаване за предстоящия програмен период 2014-2020 г. с оглед на постигането на целите на ЕС 2020.

Източници

1. Резолюции и доклади на Парламента

- Резолюция на Европейския парламент от 24 март 2009 г. относно най-добри практики в областта на регионалната политика и пречки за използване на структурните фондове (2008/2061(INI)) - P6_TA(2009)0156
- Резолюция на Европейския парламент от 21 октомври 2008 г. относно управлението и партньорството в национален и регионален мащаб, както и въз основа на отделни проекти, в областта на регионалната политика (2008/2064(INI))
- Доклад относно Зелената книга за териториално сближаване и състоянието на дебата относно бъдещата реформа на политиката на сближаване (2008/2174(INI)), докладчик: Lambert van Nistelrooij, комисия по регионално развитие
- Доклад относно Четвъртия доклад за икономическо и социално сближаване 2007/2148(INI), докладчик: Ambroise Guellec, комисия по регионално развитие

Също така от изключително практическо значение е:

- Програма за реформирана политика на сближаване – основан на мястото подход за посрещане на предизвикателствата пред и очакванията от Европейския съюз; независим доклад, изготвен по искане на Данута Хюбнер член на Комисията, отговарящ за регионалната политика, от Fabrizio Barca, април 2009 г.

С помощта на гореизброените източници ще бъде предложен анализ на предложенията за начините, по които политиката на сближаване трябва да отговори на предизвикателствата във връзка с постигането на целите на Лисабонската стратегия и бъдещата стратегия ЕС 2020.

2. Проучвания, възложени от Парламента

- Бъдещето на политиката на сближаване след 2013 г., Европейски парламент, Тематичен отдел по структурни политики и политика на сближаване, PE 408.970, февруари 2009 г.

- Анализ на добавената стойност в контекста на структурното финансиране от ЕС, Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики, PE 419.107, юни 2009 г.

Докладчикът ще привлече вниманието върху засилената роля на регионите в бъдещата структура на Европа, като предложи задълбочен анализ на свързаните проблеми в контекста на глобализацията и икономическата криза.

3. Доклади за напредъка от Комисията

- Четвърти доклад за икономическото и социално сближаване, COM(2007)273
- Пети доклад за напредъка в икономическото и социалното сближаване - Растеж в регионите, растеж в Европа - COM(2008)371
- Шести доклад за напредъка в икономическото и социалното сближаване - Творчески и иновационни региони - COM(2009)295

Докладите на Комисията представят влиянието на политиките на сближаване на национално и регионално равнище, както и съществената роля на определени сектори за икономическото възстановяване в контекста на регионалното развитие.

4. Съобщения на Комисията

- COM(2009)617 - 20-ти годишен доклад за изпълнението на структурните фондове (2008 г.)
- COM(2008)301 - Резултати от преговорите във връзка със стратегиите и програмите на политиката на сближаване за програмния период 2007—2013 г.
- COM(2009)647 - Работен документ на Комисията - Консултация относно бъдещата стратегия „ЕС 2020“

Намаляването на регионалните различия е от ключово значение за ЕС като условие за повишаването на конкурентоспособността и напредъка в основаната на знания икономика. Националните стратегически референтни рамки излагат приоритетите и потребностите на държавите-членки, които се възползват от този тип политика.

5. Ще бъдат представени също така данни от Европейската инвестиционна банка, в които се посочват областите, за които регионите и държавите-членки са взели заеми.
6. Ще бъде направен внимателен анализ и на мненията на Комитета на регионите и Европейския икономически и социален комитет.

Допълнително, на следващи етапи, близки до финализирането на доклада, ще бъдат включени данни и анализи, свързани с използването на Структурните фондове и Кохезионния фонд през програмния период 2007-2013 г. (предстои публикуването им

от Комисията)

7. Доклада за глобалната конкурентоспособност 2009–2010 г. (Световен икономически форум)

Докладът за глобалната конкурентоспособност допринася за едно по-добро разбиране на факторите, които определят икономическия растеж, и обяснява защо някои държави са по-успешни от други в повишаването на равнището на доходите на своите граждани и повишаването на техните възможности. Той дефинира глобалната конкурентоспособност като набор от институции, политики и фактори, които определят равнището на производителност на дадена държава. Авторите твърдят, че съществуват дванадесет фактора, които оказват влияние върху глобалната конкурентоспособност, и ги анализират за всяка държава.

Особено внимание е обърнато на следното:

- Работен документ на службите на Комисията РЕГИОНИ 2020 – Оценка на бъдещите предизвикателства за регионите в ЕС, SEC(2008)
- Бъдещето на политиката на сближаване в по-богатите региони (Iain Begg) – поредица от кратки доклади за регионални проучвания и показатели, изготвени от Генерална дирекция „Регионална политика“, март 2009 г.

Методология

Въз основа на данните и информацията, получени от анализа на посочените по-горе документи, и като напомня, че редица доклади на тема сближаване се разглеждат понастоящем от комисията по регионално развитие, докладчикът ще анализира:

- 1) взаимоотношението между политиката на сближаване, нейното съдържание и глобалната конкурентоспособност на ЕС;
- 2) необходимостта от повишаване на икономическата конкурентоспособност и поддържането ѝ с помощта на подходяща инфраструктура, която има подобни характеристики във всички региони на ЕС и представлява стълб на глобалната конкурентоспособност.

Отправната точка ще бъде анализът на приоритетите, дефинирани от дванадесетте нови държави-членки в техните Национални стратегически референтни рамки, и основните области, за които те са поискали финансиране от Структурните фондове и Кохезионния фонд и заеми от ЕИБ. Ще бъдат включени и подробности, свързани с обстоятелството, че регионите на източна и южна Европа са регионите, които са засегнати най-силно от глобализацията и икономическата криза.

С оглед на посрещането на тези предизвикателства и допринасянето за ЕС 2020 и повишаването на глобалната икономическа конкурентоспособност на Съюза, докладчикът ще представи редица предложения относно средствата, с които

политиката на сближаване може в бъдеще да помогне за поддържането на икономическото и социалното развитие в ЕС.

Контекст

Регионалните различия са един от основните проблеми, засягащи разширения ЕС, в контекста на глобализация, изменение на климата и намаляващо население. До 2020 г., както се казва в документа COM (2009)647, целта на Съюза е да постигне нова устойчива социална пазарна икономика – една по-интелигентна и по-екологична икономика, в която благополучието ни ще бъде резултат от иновациите и от по-доброто използване на ресурсите и в която ключовият фактор ще бъде знанието.

Контекстът на доклада произтича от следните два фактора:

1. Структурата на бъдещето на Европа ще зависи от трайното съществуване на обща и свързваща основа, която гарантира развитие чрез намаляване на регионалните различия и насърчаване на ключови приоритети. Последните трябва да бъдат **специфични** за всеки регион, като се има предвид, че разширеният ЕС включва различни равнища на развитие и, следователно, различни потребности. Политиката на сближаване трябва да осигури гъвкава рамка, адаптирана към различните отправни точки и към регионалните и националните специфични особености, с оглед насърчаване на развитието на допълваща основа, успоредно с възможно най-ефективното оползотворяване на ресурсите. Ще бъде необходимо да се гарантира подходящо равновесие между политиката на творчество и иновации и другите политики.
2. Глобалната конкурентоспособност на ЕС може да бъде гарантирана чрез идентифициране на граници и ограничения и предлагане на реалистични перспективи за развитие, които могат да дадат на Съюза възможност да служи за пример на световната сцена.

Начални предложения за разглеждане

В настоящия работен документ докладчикът излага рамката, която предлага за този доклад.

Следните аспекти ще бъдат решаващи тук:

- представяне на критериите, използвани на световно равнище за оценка на икономическата конкурентоспособност;
- представяне на приоритетите и ключовите области за всяка една от дванадесетте нови държави-членки, които са поискали финансиране от Структурните фондове и Кохезионния фонд и заеми от ЕИБ;
- връзка между регионалните и националните потребности в областта на развитието на инфраструктурата, с цел повишаването на икономическата конкурентоспособност на Европа като стълб за глобална конкурентоспособност;

- предложения за редица елементи на бъдещата политика на сближаване на европейско равнище в контекста на ЕС 2020.

Начално становище на докладчика

Мнението на докладчика е, че програмният период 2007–2013 г. е показал чрез приоритетите, поставени от държавите – бенефициенти на политиката на сближаване, че инфраструктурните обекти се разглеждат от дванадесетте нови държави–членки като задължително условие за повишаване на икономическата конкурентоспособност. Областите, за които са поискани заеми от ЕИБ, са инфраструктурните обекти, околната среда и социалното и икономическото развитие. Освен това докладчикът счита, че продължава да има нужда от повече инвестиции в инфраструктурни обекти, особено при съществуващите обстоятелства, в които регионите на тези държави-членки са били най-засегнати от кризата, като в същото време са най-уязвими от глобализацията. Развитие в тези региони може да има само ако те получат инфраструктурните обекти, необходими за осигуряване на достъпност и социални и образователни съоръжения със стандарта, общ за всички граждани на Съюза. Сериозно внимание ще бъде обърнато на средствата за осигуряване на непрекъснато опазване на околната среда и устойчиво развитие.

Процедура

Този работен документ ще бъде обсъден на заседанието на комисията по регионално развитие, което ще се състои на 17 и 18 март 2010 г.

Докладчикът приканва всички членове на комисията да участват активно в обсъждането на този работен документ и да му изпратят своите собствени идеи, мнения и предложения.

Пълен анализ ще бъде предложен в проектодоклада.